

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2P/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201481
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2019:8219201481.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ECLI:SK:OSSK:2019:8219201481.2
2P/80/2019 - 19
8619201481

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudca JUDr. Mária TVRDÍKOVÁ, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A., t. č. Reedukačné centrum, so sídlom Námestie Štefana Kluberta 1, 054 01 Levoča (pôvodne Reedukačné centrum Spišský Hrhov), dieťa rodičov C. štátny občan SR, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletou A.. Ústavná starostlivosť sa bude realizovať v Reedukačnom centre, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča.

II. Rodičia maloletej sú p o v i n n í prispievať na výživu maloletej každý sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet Reedukačného centra, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu t rov konania.

Odôvodnenie

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov podaním zo dňa 24.07.2019 navrhol nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou Zlaticou Zbilou, nar. 25.03.2002, ktorá je toho času v Reedukačnom centre v Levoči (pôvodne Reedukačné centrum Spišský Hrhov).

2P/80/2019

-2-

2. Návrh odôvodnil tým, že maloletá Zlatica bola umiestnená v Detskom domove vo Svidníku od 20.01.2012, pričom na základe podnetu od pracovníkov detského domova, kde bola umiestnená, bolo zistené, že u maloletej pretrvávajú poruchy správania spolu s výchovnými problémami, ktoré mali stúpajúcu tendenciu v negatívnych prejavochoch. Bola umiestnená aj v psychiatrickej nemocnici v

Michalovciach. Z dôvodu pretrvávajúcich porúch bola na základe dohody premiestnená do RC Trstín na obdobie od februára do júna 2018. Pár týždňov po návrate z RC sa jej správanie opäť zhoršilo. Bola u nej badateľná impulzivita, vzdor, disociálne prejavy, neakceptovanie požiadaviek, nepozornosť, verbálna aj brachiálna agresivita a emočná labilita. Používala vulgárne výrazy, nasmerované nielen na deti, ale aj na vychovávateľov. Vyhrážala sa, čo vyvolávalo pocit strachu. Vyskytli sa u nej aj drobné krádeže, či už finančnej hotovosti alebo potravín v skupine, ktoré zvykla zamieňať za cigarety. Jej správanie bolo provokačné, bez úcty a rešpektu k autorite a jej požiadavkám. Vzhľadom k tomu, že správanie mal. Zlatice bolo asocálne a ohrozovalo maloleté deti v skupine, ako aj to, že je nutné zabezpečiť dieťaťu zodpovedajúcu odbornú a režimovú pomoc v inom type zariadenia, ktoré je na starostlivosť, reedukáciu a liečenie podobných symptómov porúch klientov vybavené, bola maloletá Zlatica na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Svidník sp. zn. 7P/85/2018-15 zo dňa 26.09.2018 umiestnená v Reedukačnom centre Spišský Hrhov. Maloletá po príchode do uvedeného zariadenia sa dosť ťažko adaptovala. Má cukrovku. Denne berie 10 jednotiek inzulínu. Podľa vyjadrenia pracovníkov zariadenia, svoju chorobu v zariadení zneužíva. Je lenivá, nezapája sa do aktivít. Je potrebné s ňou neustále pracovať. Je v záujme maloletej, aby bola v zariadení, navštevovala školu a bola jej poskytovaná odborná pomoc. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad ohľadne maloletej Zlatice Zbilovej, nar. 25.03.2002 navrhol, aby súd nad maloletou A.ariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre Spišský Hrhov (teraz Reedukačné centrum Levoča). Zároveň navrhol, aby súd zaviazal rodičov maloletej, aby prispievali na výživu maloletého nezaopatreného dieťaťa vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet reedukačného centra.

3. Dňa 18.11.2019 sa v označenej právnej veci konalo súdne pojednávanie, na ktoré sa nedostavili rodičia maloletej, hoci im bolo doručenie predvolania riadne vykázané, preto bolo vyhlásené uznesenie s tým, že súd bude konať v neprítomnosti rodičov maloletej.

4. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

5. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 3P/16/2012-1 zo dňa 19.01.2012 (resp.- 3PPOm 1/2012) súd nariadil, aby bola maloletá ZN. dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Detského domova Svidník, ul. Partizánska 306/6, ktorý bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletej a v bežných veciach ju bude zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 07.02.2012.

2P/80/2019

-3-

6. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 3P 16/2012-10 zo dňa 28.03.2012 súd u maloletej A.ariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Svidník Partizánska 306/26. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 25.05.2012.

7. Uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 7P/85/2018-15 zo dňa 26.09.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú Zlaticu Zbilú, nar. 25.03.2002 do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra Spišský Hrhov, Osloboditeľov 36, 076 61 Bačkov. Súd zároveň rodičom maloletej C. obaja bytom Marhaň 194, uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej Zlatice, každý z rodičov sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, ktoré sú povinní zasielať na účet Reedukačného centra Spišský Hrhov, Osloboditeľov 36, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2018.

8. Zo správy Reedukačného centra, Námestie Štefana Kluberta 1, 054 01 Levoča zo dňa 29.10.2019 zn. 172-003/2019, je zrejmé, že maloletá bola do označeného zariadenia prijatá dňa 08.10.2019 na základe neodkladného opatrenia Svidník č. k. 7P/85/2018-15. V školskom roku 2018/2019 bola zaradená do 1.D ročníka trojročného učebného odboru Služby a domáce práce na Odbornom učilišti v Spišskom Hrhove, ktoré je súčasťou zariadenia. Na konci prvého ročníka maloletá Zlatica nepospela zo siedmych predmetov a nezvládla ani odborný výcvik. Celková priemer jej známok bol 4,77. Znamka zo správania bola znížená na 3. stupeň, a to z dôvodu nerešpektovania pokynov pedagogických pracovníkov, vulgárneho vyjadrovania sa, agresivity, odmietania pracovať na teoretických hodinách a odbornom

výcviku. Zlatica mala problém vstať a ísť do školy. Bolo potrebné budiť ju a nútiť, aby sa zúčastnila vyučovania. V aktuálnom školskom roku je v 2. ročníku vyššie menovaného odboru na danej škole so zmenou sídla v Levoči. Správanie žiačky sa o niečo zlepšilo. Maloletá je menej útočná a vulgárne vyjadrovanie nie je až také časté. Naďalej sa však na vyučovanie nepripravuje a nemá záujem o školu a vzdelanie. Zmena nenastala ani v aktivite na vyučovaní. Využije každú príležitosť ako opustiť triedu. Vyskytuje sa u nej sedenie na chodbe a odmietanie vojsť do triedy. Maloletá si neplní ani základné školské povinnosti. Nerešpektuje príkazy pedagogických pracovníkov. Ak aj pracuje na hodinách, tak len povrchno a veľmi nedôkladne. Veľmi často nepracovanie odôvodňuje svojim zdravotným stavom, ktorý používa ako výhovorku. V kolektívne triedy nie je obľúbená, a to najmä kvôli jej výbušnej a hašterivej povahe. Je zdrojom hádok a konfliktov, bez dovolenia si berie osobné veci iných dievčat. U Zlatici je potrebná sústavná kontrola, usmerňovanie a dlhodobé prehováranie. Jej pohodlnosť a pasivita sú silnejšie, ako vplyv pracovníkov alebo ostatných spolužiačok. Svoju budúcnosť nerieši, školu nepotrebuje, podľa jej slov pracovať nebude. Záporne pôsobí na spolužiačky. Vo výchove mimo vyučovania bola zaradená na 2. výchovnú skupinu. Adaptačné obdobie bolo výrazne problémové, sprevádzané

2P/80/2019

-4-

plačlivosťou. Maloletá mala problém zvyknúť si na režim, pravidlá zariadenia a ich dodržiavanie. Jej správanie bolo problémové s častými priestupkami školského poriadku a rovnako je to aj v tomto školskom roku. Zlatica je veľmi lenivá a pohodlná, ako v škole, tak aj vo výchove mimo vyučovania sa vyhovára na svoju chorobu. K plneniu povinností je potrebné ju vyzývať a kontrolovať. Prácu vykonáva rýchlo a povrchno, má neporiadok v osobných veciach. Berie bez dovolania osobné veci iných dievčat. Osobná hygiena je na slabej úrovni. Zlatica nemá veľa kamarátok. Dievčatá sa s ňou nechcú kamarátiť kvôli jej konfliktnnej povahe a primitívnemu zmýšľaniu. Vytvára v skupine konflikty. Mieša aj do sporov, ktoré sa jej netýkajú. Problémy nedokáže riešiť a vzniknutú frustráciu rieši deštruktívne (odmietanie jedla, sebapoškodzovanie, odmietanie inzulínu a liekov). Maloletá je rada stredobodom pozornosti najmä pedagogických pracovníkov, avšak ich pozornosť púta nevhodným spôsobom, krikom, sebapoškodzovaním aj drzým a vulgárnym správaním. Prejavuje sa žiarlivosť ak vychovávateľ venuje pozornosť iným dievčatám. Často sa u nej vyskytuje odmietanie a nerešpektovanie pokynov. Vo voľnom čase hrá rada karty. Maloletá je sledovaná v pedopsychiatrickej ambulancii, pravidelne užíva psychiatrické lieky. Zároveň 4x denne užíva inzulín kvôli diabetu. Pri tejto chorobe je potrebná pravidelná životospráva. S maloletou Zlaticou sú problémy aj v tejto oblasti. Odmieťa jesť stravu po podaní inzulínu alebo niektoré z denných jedál. Opačne sa zase vyskytuje, že sa prejedá. Dôsledkom tohto správania jej kolfše hladina cukru. Pri dávkovaní inzulínu nie je samostatná a vyžaduje neustálu pomoc a dozor. Maloletá je v nepravidelnom telefonickom kontakte s matkou. Žiadne z prázdnin netrávila v domácom prostredí, nakoľko ide o sociálne znevýhodnené prostredie a je predpoklad, že nezvládnu zdravotnú starostlivosť o maloletú. Reedukačný proces maloletej nie je ukončený. Neodkladné opatrenie nespĺnilo svoj účel, a preto Reedukačné centrum v Levoči odporučil ústavnú starostlivosť v ich zariadení.

9. Zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu a žiada, aby nad maloletou Zlaticou Zbilou bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre Levoča.

10. Podľa § 111 písm. l) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

11. V zmysle § 44 ods. 1 až 3 písm. c/ zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je ústavná starostlivosť.

2P/80/2019

-5-

12. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. Podľa § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že u maloletej pretrvávajú výchovné problémy, ktoré majú stúpajúcu tendenciu. Zo správy Reedukačného centra Levoča zo dňa 29.10.2019 č. 172/003/2019 je zrejmé, že reedukačný proces maloletej Zlatice nie je ukončený, neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom č.k. 7P/85/2018-15 zo dňa 2P/80/2019

-6-

26.09.2018 nesplnilo svoj účel, a preto súd v záujme maloletej rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súd súčasne, v zmysle § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rozhodol o vyživovacej povinnosti, s tým, že uložil rodičom maloletej, aby každý z nich prispieval na jej výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet Reedukačného centra v Levoči, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

18. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

POUČENIE :

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. ....

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

2P/80/2019

-7-

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
  - c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
  - d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
- (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 18.11.2019

JUDr. Mária Tvrđiková
sudca

r o z h o d o l :